

ATRAKCJE TURYSTYCZNE GMINY WERBKOWICE

Gmina Werbkowice jest atrakcyjnym zakątkiem wschodniej Polski. Malownicze miejsca zachęcają do turystyki pieszej, rowerowej czy konnej. Dostęp do rzek i lasów, niewielkich stawów, architektury zabytkowej i sakralnej, stanowisk archeologicznych oraz żywej tradycji miejscowej ludności jest nieograniczony. Dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych występują różnorodne atrakcje w sferze artystycznej, kulturalno-społecznej, edukacyjnej, rekreacyjno-sportowej.

Gmina położona jest na wschodzie polski, w województwie lubelskim, w powiecie hrubieszowskim, na pograniczu powiatów hrubieszowskiego, tomaszowskiego i zamojskiego.

Terytorium gminy niemal na całej przestrzeni dziejów było obszarem pogranicznym, co wraz z innymi czynnikami sprawiło, że jego dzieje są bardzo zawile, a przy tym ciekawe. Jest to region związany

z Kresami Wschodnimi, odznacza się mozaiką kulturową. Bliskość Ukrainy i przejść granicznych sprzyja rozwojowi turystyki międzynarodowej oraz potęgowaniu różnorodności kulturowej gminy. Miejscowa ludność stanowiła swoistą mozaikę narodowościową: Polacy, Rusini, Żydzi oraz religijną: rzymokatolicy, grekokatolicy, prawosławni i wyznania mojżeszowego, a przez krótki czas także protestanci.

Miejscowe zabytki dobitnie pokazują wieloreligijne pochodzenie dawnych mieszkańców. Świadczy o tym Monaster w miejscowości Turkowice, oraz obecnie kościoły, a dawniej cerkwie grekokatolickie w miejscowościach: Hostynne, Sahryń, Terebiń i Werbkowice. Spośród obiektów reprezentujących wyznanie rzymskokatolickie, na plan pierwszy wysuwa się harmonijna w formie kaplica grobowa Lubowieckich w miejscowości Malice. Materialną spuścizną po tutejszych ziemianach jest

klasycystyczny pałac w Werbkowicach oraz dwór w miejscowości Gozdów.

Z myślą o gościach powstała na terenie gminy sieć gospodarstw agroturystycznych, infrastruktura okółoturystyczna tj. ogólnodostępnych: placów zabaw, kompleks boisk sportowych, przystanie kajakowe z wypożyczalniami kajaków, zewnętrzne siłownie, prywatne stadnin konnych. Turysta znajdzie tu, zarówno tereny o wysokim stopniu zagospodarowania turystycznego, jak i obszary dziewicze, niemal nie skażone cywilizacją, takie jak torfowiska. Poszukujący kontaktu z naturą mają okazję do poszukiwania unikatowych gatunków fauny i flory, wypoczynku nad czystymi wodami, korzystania z runa leśnego. Najważniejszą rzeką gminy jest Huczwa, niemal idealnie dzieląca jej terytorium na pół. Rzeka jest rajem dla wędkarzy oraz kajakarzy. W jej dolinie żyje wiele gatunków ptaków, m.in. kania, czajka, rycyk i brodziec piskliwy.

ZESPÓŁ PAŁACOWY Z PARKIEM W WERBKOWICACH

Zespół pałacowy został wzniesiony prawdopodobnie przez Adama Szydłowskiego na początku XIX w. Pałac otoczony był rozległym parkiem krajobrazowym w stylu angielskim. Zespół dworski obok pałacu składał się ze stajni, oficyny i zarządcówki. Najstarszą budowlą była oficyna wybudowana prawdopodobnie w końcu XVIII wieku, przebudowana prawdopodobnie w trzeciej ćwierci XIX wieku. Pozostałe trzy budynki,

w tym pałac, zostały wzniesione w pierwszej połowie XIX w. Przed pałacem i poza nim ciągnęły się otwarte gazony, jednak większa część parku krajobrazowego z alejami dębową i jesionową znajdowała się z tyłu pałacu. Jego ostatnimi właścicielami byli Rulikowscy, a w 1946 r. na mocy reformy rolnej został upaństwowiony. Obecnie mieści się w nim Rolniczy Zakład Doświadczalny Instytutu Uprawy, Nałożenia i Gleboznawstwa w Puławach.

Założenie pałacowo-parkowe w Werbkowicach jest jednym z większych w regionie. Składa się z dwóch części ustawionych do siebie pod kątem 120°. W części północnej, otoczonej od północy i zachodu

szpalerami drzew, położony jest zespół pałacowy. Część południową stanowi dawna dąbrowa adaptowana na park krajobrazowy. Częściowo zachowała się aleja lipowa prowadząca przed obszerny gazon znajdujący się

od frontu pałacu. W parku są jeszcze piękne, dobrze zachowane aleje: dębową i jesionową. We wschodnim krańcu parku wybudowano dom kultury i przedszkole oraz założono skwer z amfiteatrem.

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA W WERBKOWICACH

Historia parafii związana jest z dziejami całej miejscowości, zwłaszcza że od niedawna parafię i gminę łączy wspólny patron, św. Michał Archanioł. Przez długie lata na terenie Werbkowic działała parafia grekokatolicka. W 1864 r. ówczesny właściciel wsi, hrabia Antoni Szydłowski, ufundował nową unicką cerkiew. W 1918 r. dotychczasową cerkiew

pw. św. Michała Archanioła rekoncyliowano na kościół rzymskokatolicki pw. Wniebowzięcia NMP i św. Michała Archanioła. W okresie międzywojennym przebudowano wieżę, która nadała kościołowi katolicki charakter. Podczas wojny budynek przejęli Ukraińcy, a plebania została zamieniona na posterunek ukraińskiej milicji. W 1945 r. do Werbkowic przybył

ks. Franciszek Klinger, który wyremontował kościół. Dzięki kapłanowi kościół uposażono w dwa sztandary żałobne, bożonarodzeniową szopkę, krzyż do kruchty, różaniec do procesji, wykonano oświetlenie i ławki w kościele, dobudowano zakrystię od strony plebani, postawiono także nową dzwonnice oraz rozpoczęto budowę plebani i wykonano ogrodzenie kościoła.

KOŚCIÓŁ PW. ŚWIĘTYCH APOSTOŁÓW PIOTRA I PAWŁA W TEREBINIU

Kościół pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Terebiniu to drewniany kościół konstrukcji zrębowej, na ceglanym podmurowaniu, z oszalowaniem z XX w. Kościół jest trójdzielny, prezbiterium zbliżone do kwadratu zamknięte trójbocznie, szersza nawa oraz kwadratowy babiniec. Przy prezbiterium od strony północnej znajduje się czworoboczna zakrystia, przy babiniecu jest nowy ganek wsparty na dwóch słupach. Nad nawą, wspartą na ośmiobocznym tamburze, znajduje się ośmiopłaciowa kopuła, z bogato dekorowaną pseudolatarnią, przykrytą cebulastą kopułką z XIX w. Wewnątrz w nawie jest ośmiopłaciowe sklepienie kopulaste, w pozostałych pomieszczeniach stropy. Chór muzyczny w nawie został wsparty na dwóch słupach. Zewnątrz, w dolnej części nawy i babinca, od północy i południa umiejscowiony został wydatny daszek okapowy wsparty na belkach zrębu. Nad dwuspadowymi dachami, ponad prezbiterium i babiniec znajdują się wieżyczki z cebulastymi kopułkami z XIX w. Kopuły i dachy kryte są blachą. W kościele znajdują się dwa ołtarzyki boczne z XVII-XVIII w., z ikonami Chrystusa Pankratora, św. Michała Archanioła i Chusty św. Weroniki w zwieńczeniu z tego samego okresu.

CZY WIESZ, ŻE...

Pierwsza wzmianka o cerkwi w Terebiniu pochodzi z 1472 r. Notują ją także źródła z końca XV, XVI i pocz. XVII w. W 1760 r. była we wsi drewniana cerkiew parafialna pw. Eliasza Proroka, która należała do dekanatu hrubieszowskiego. Nową cerkiew, istniejącą do dziś, zbudowano prawdopodobnie w 1779 r. Od lat międzywojennych świątynia użytkowana jest jako kościół rzymskokatolicki.

KOŚCIÓŁ FILIALNY PW. KRZYŻA ŚW. W MALICACH

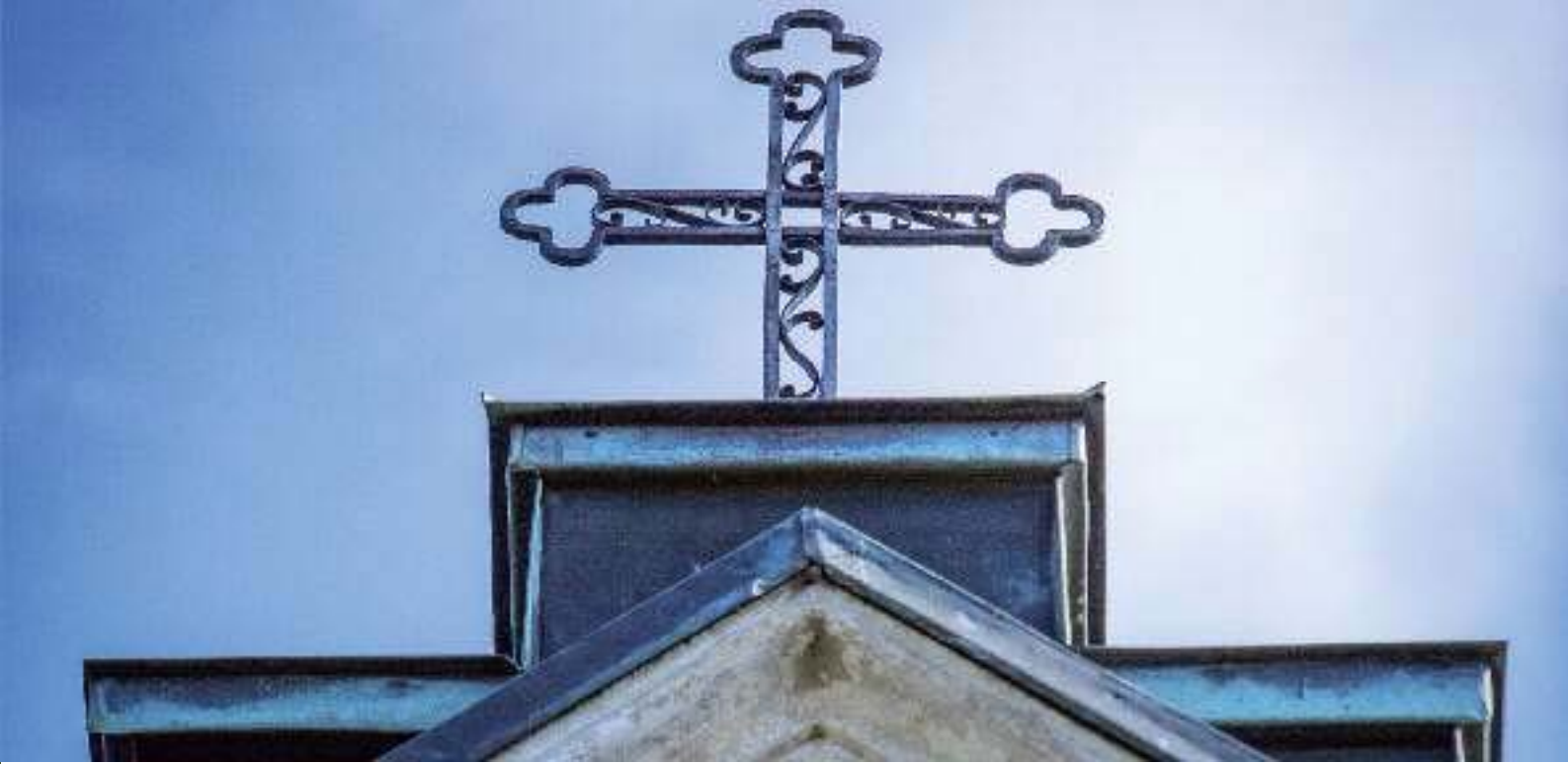

Kościół filialny pw. Krzyża św. w Malicach został wzniesiony w 1841 r., jako kaplica grobowa Ignacego Lubowieckiego, prezesa Komisji Województwa Lubelskiego (zm. w 1837 r.), przez żonę i dzieci. Kaplicę wybudowano w stylu

neogotyckim, orientowanym, na rzucie prostokąta z wyodrębnioną apsydą. Wymurowano ją z cegły, otynkowano. W części zachodniej znajduje się czworoboczna wieża wysunięta nieznacznie przed lico fasady, z kruchtą w przyziemiu, oraz dwie

prostokątne lokalności po bokach. Wewnątrz sklepienie jest kolebkowe z lunetami, w apsydzie konchowe, a w kruchcie żaglaste. W wieży kościoła znajduje się dzwon odlany w 1839 r. przez J. N. Petersilge w Warszawie, fundacji Lubowieckich.

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. CYRYLA I METODEGO W SAHRYNIU

W latach 1873-1878 wybudowano we wsi murowaną cerkiew pw. św. Cyryla i Metodego, która została po I wojnie światowej przejęta przez rzymskokatolików, a 13 kwietnia 1923 r. erygowana parafia rzymskokatolicka. Jej organizatorem i pierwszym proboszczem był ks. Walenty Machoń. W czasie II wojny światowej świątynia uległa zniszczeniu. Po zakończeniu działań wojennych murowany kościół został gruntownie przebudowany.

CZY WIESZ, ŻE...

Już w 1760 r. istniała we wsi drewniana cerkiew parafialna pw. Zesłania Ducha Św., a w okresie międzywojennym w Sahryniu działało bractwo cerkiewne św. Ducha.

KOŚCIÓŁ PW. APOSTOŁÓW SZYMONA I JUDY TADEUSZA W HOSTYNNEM

W latach 1889-1890, w miejsce drewnianej cerkwi unickiej pw. św. Józefa, ufundowanej przez Jerzego Michała Sapiechę w 1732 r., wybudowano nową murowaną świątynię według projektu Wiktora Syczugowa. Po wyjeździe w 1946 r. mieszkańców narodowości ukraińskiej cerkiew stała nieczynna i w 1947 r. rekonyliowano ją na kościół rzymskokatolicki p.w. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza jako filialny parafii Werbkowice. Świątynię remontowano w latach pięćdziesiątych, a w 1964 r. zmieniono kopułę ze stylu cerkiewnego na stożek ośmio-kątny. W latach 1967-1969 zbudowano plebanię, a dnia 30 września 1975 r. dekretem biskupa lubelskiego Bolesława Pyłaka została utworzona w Hostynnem parafia rzymskokatolicka, której pierwszym proboszczem został ks. Czesław Biziorek.

CZY WIESZ, ŻE...

Ołtarze w kościele są drewniane. W głównym znajduje się obraz MB Częstochowskiej i obraz Chrztu Pana Jezusa w Jordanie. Na jednym ołtarzu bocznym jest obraz Serca Pana Jezusa, a na drugim — Serca Najświętszej Maryi Panny. W kościele znajduje się również ornat z tkaniny z XVIII w., pochodzący z kościoła w Werbkowicach, a na nowej wieży dzwon z 1566 r. wykonany przez firmę ze Lwowa.

KOŚCIÓŁ I ZABYTKOWA DZWONNICA CERKIEWNA W PODHORCACH

Wzmianka o pierwszej cerkwi w Podhorcach pochodzi z 1531 r. W 1749 r. Stanisław Gózdź ufundował we wsi nową, unicką drewnianą cerkiew pw. Przemienienia Pańskiego, która przetrwała do lat 50-tych XX w. W 1945 r. dotychczasowa cerkiew, ufundowana przez Stanisława Goździa, została wyświęcona na kościół katolicki, który był kościołem filialnym parafii Werbkowice.

W 1951 r. świątynia spłonęła od uderzenia pioruna, dlatego w latach 1953-1957 wybudowano nowy, drewniany kościółek. Jest on posadowiony na podmurówce. Jego konstrukcja jest wieńcowa, obustronnie oszalowana. Posiada nawę założoną na rzucie prostokąta, przed którą dostawiono obszerną kruchtę o równej z nawą szerokości. Prezbiterium świątyni jest trójbocznie zamknięte, a z obu stron dobudowano do niego

zakrystię. Kościółek pw. św. Stanisława Biskupa został poświęcony 22 XII 1957 r.. Obok kościoła znajduje się drewniana dzwonnica z XVIII w., o konstrukcji słupowo-ramowej, z zewnątrz jest oszalowana, czworoboczna, z dachem namiotowym pobitym gontem. Drewniana dzwonnica to pozostałość po dawnej drewnianej cerkwi unickiej. W 1998 r. kościółek jako filialny włączono do parafii w Gozdowie.

CZY WIESZ, ŻE...

Miejscowość Podhorce powstała zapewne ok. XII-XIII w., na co

wskazują materiały archeologiczne. Po raz pierwszy miejscowość notowana była w źródłach w 1449 r., kiedy występował Jakub Dusza

z Podlodowa i Podhorzec, wojski horodelski. Jej nazwa jest zrusyfikowaną nazwą topograficzną i oznacza „pod górką”.

MONASTER W TURKOWICACH

Monaster w Turkowicach - Kult Ikony Matki Bożej w Turkowicach sięga XIV w. W miejsce siedemnastowiecznego klasztoru bazylińskiego w 1903 r. utworzono tu prawosławny monaster żeński z soborem i drewnianą cerkiewką. Kompleks ten wybudowano z inicjatywy prawosławnego biskupa lubelskiego Germana. Przy monasterze działały: dom ludowy, żeńskie seminarium nauczycielskie, apteka, szpital, przytułek dla dzieci i szkoła gospodarstwa domowego. W założeniu miał to być duży ośrodek rusyfikacji. Monaster został zlikwidowany w 1918 r., a na jego miejscu działały następnie instytucje dobroczynne prowadzone przez katolicki zakon Służebniczek NMP, zaś po ich likwidacji w PRL – szkoła rolnicza. W 2008 r. turkowicki monaster reaktywowano. Na zespół dawnego monasteru składają się m.in.: sobór „Aula“, monaster, pawilon „Czajnia“ – obecnie Dom Zakonny, dom ihumeni – obecnie mieszkania.

CZY WIESZ, ŻE...

Miejscowość powstała zapewne w XIII-XIV w., a jej nazwa wskazuje na to, że właścicielem wsi mógł być Henryk Turek, który w 1421 r. nabył część Horoszczyce, oddalonych kilkanaście kilometrów od Turkowic. Po raz pierwszy miejscowość była wzmiankowana w 1469 r. Już wówczas i aż do XVII w. stanowiła majątność rodu Turkowickich. W 1554 r. należała do Józefa Turkowickiego pisarza ziemskiego bełskiego.

DWORZEC KOLEJOWY W WERBKOWICACH

W 1916 r. Austriacy wybudowali linię kolejową Zawada-Hrubieszów-Włodzimierz Wołyński. Początkowo była to linia wąskotorowa służąca do celów militarnych ale szybko została przekuta w normalny tor. Po wojnie została przejęta przez administrację polską, a w 1928 r. wybudowano dworzec kolejowy – stację pomp. Jest to jedyny w tym regionie dworzec który przetrwał do dziś w niezmiennym stanie przed którym z łoskotem przetaczają się ciężkie wahadła kursujące po linii hutniczej szerokotorowej na Ukrainę.

KAPLICA MATKI BOŻEJ KRYŃSKIEJ W KOTOROWIE

W miejscu zwanym „uroczysko Kryński”, na skraju lasu, znajduje się kaplica wybudowana w 1863 r. Mieści się w niej drewniana figura Matki Bożej z Dzieciątkiem, która dawniej umieszczona była w ołtarzyku z figurkami adorujących aniołków. Według przekazywanej ustnie historii, w kapliczce chroniła się miejscowa ludność podczas napadów tatarów. Spod wschodniej ściany kaplicy wypływa źródło, które obecnie obudowane jest betonowymi kręgami, a wypływająca woda jest uznawana za cudowną i posiadającą lecznicze właściwości.

KAPLICZKA ŚW. JANA NEPOMUCENA W MALICACH

Jest to drewniana kapliczka, posiadająca daszek namiotowy osadzony na czterech słupach. Wewnątrz znajduje się rzeźba św. Jana Nepomucena ludowa, która pochodzi zapewne z I. poł. w. XIX. Jak głoszą stare kroniki kapliczka jeszcze do lat 30-tych XX wieku znajdowała się na łąkach niedaleko rzeczki Huczwy. Kaprysy pogody i częste

rozlewiska jakie towarzyszyły sąsiedztwu Huczwy sprawiły, że kapliczka notorycznie była podtapiana, co przyczyniało się do jej szybkiego niszczenia. Miejscowa ludność mając za cel ratowanie starej kapliczki, przeniosła ją pod bezpieczne skrzydła starego dębu. Według badań drzewo ma ponad 400 lat.

POMNIK KU CZCI 30-GO PUŁKU STRZELCÓW KANIEWSKICH W HOSTYNNEM KOLONII

Monument upamiętnia żołnierzy 30 Pułku Strzelców Kaniowskich, którzy 31 sierpnia 1920 r. poległ na polach Horyszowa i Hostynnego w walce z 1 Armią Konną Siemiona Budionnego. Wycofujący się wówczas spod Komarowa i Zamościa bolszewicy natknęli się na polski oddział, który mimo olbrzymiej przewagi przeciwnika, przez długi czas prowadził skuteczną obronę. Zmęczenie i wyczerpanie zapasów amunicji doprowadziły do sytuacji, że podczas

trzeciego natarcia Konarmii zginęło ponad 200 polskich żołnierzy. W 1932 r. w Kolonii Hostynnej stanął pomnik, a szczątki poległych kawalerzystów spoczęły w dwóch kwaterach po obu stronach monumentu. Pomnik projektował i wykonał rzeźbiarz Sługocki. Na pomniku znajduje się tablica z dedykacją: „Ku czci poległych żołnierzy 30-go Pułku Strzelców Kaniowskich w dniu 31 sierpnia 1920 r. na polach Horyszowa i Hostynnego za waleczność i niepodległość Ojczyzny”.

POMNIK UPAMIĘTNIAJĄCY SIOSTRĘ LONGINĘ I JEJ SIĘDMIU WYCHOWANKÓW W TURKOWICACH

Pomnik jest dwumetrową płaskorzeźbą wykonaną z piaskowca. Przedstawia zakonnicę i siedmiu chłopców. Widnieje na nim napis: „W 63. rocznicę śmierci siostry Longiny i siedmiu małoletnich wychowanków Domu Dziecka w Turkowicach z rąk ukraińskich nacjonalistów oraz w dowód pamięci sióstr, które były matkami dla dzieci polskich, ukraińskich i żydowskich w latach 1918-1951”.

POMNIK UPAMIĘTNIAJĄCY WALKI W LATACH 1918-1920 W WERBKOWICACH

Obelisk został postawiony w 1930 r. Na pomniku widnieje napis: „W dziesiątą rocznicę zawieszenia broni ku czci obrońców poległych na polu chwały przy odpięciu najazdu wrogów pod wodzą Józefa Piłsudskiego w latach 1918-1920” oraz „W 50 rocznicę wybuchu II Wojny Światowej Komitet, który powstał z inicjatywy Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” odbudował ten dwukrotnie niszczone pomnik-symbol walki i zwycięstwa narodu polskiego”; „Uroczystego poświęcenia dokonał w dn. 31.VIII.1989 krajowy duszpasterz „Solidarności” rolników indywidualnych ks. Prałat Bogusław Bijak”. W 2009 r. pomnik został odnowiony. Co rocznie pod pomnikiem odbywają się obchody uroczystości państwowych, składane są wieńce oraz zapalane znicze jako symbol pamięci.

POMNIK UPAMIĘTNIAJĄCY SIOSTRĘ LONGINĘ I JEJ SIEDMIU WYCHOWANKÓW W SAHRYNIU

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości założono w Turkowicach Zakład dla Sierot Wojennych, który od 1919 r. prowadziły Siostry Służebniczki Starowiejskie. Podstawowym celem placówki była opieka początkowo nad sierotami wojennymi, a później także nad biednymi dziećmi, których rodzice z różnych względów nie mogli sami ich wycho-

wywać. Problemy z utrzymaniem zakładu, a w szczególności z zaopatrzeniem w żywność, zaczęły się pogłębiać od marca 1944 r., czyli od momentu wstrzymania kursów kolejki wąskotorowej do Turkowic. Pomimo niebezpieczeństw siostry jeździły z wychowanymi wózkami torowymi do położonych 8 km dalej Werbkowic po artykuły dostarczane z Hrubieszowa. 15 maja

1944 r. do Werbkowic pojechali z siostrą Longiną ośmiu 10-12-letnich chłopców. Mieli przywieźć żywność, a dodatkowo doprowadzić do pociągu matkę jednej z ciężko chorych zakonnicek. W drodze powrotnej siostra Longina zobaczyła w Malicach płonący kościół, dlatego razem z chłopcami zaczęła ratować sprzęty, wynosząc ze świątyni przede wszystkim obraz Serca Bożego. Wtedy zauważyła ich banda UPA. Ukraińskiego chłopca puścili wolno, resztę zaprowadzili do Sahrynia, gdzie znajdował się posterunek policji ukraińskiej. Siostra Longina i jej 7 wychowanków zginęli w lesie pod Sahryniem 15 albo 16 maja 1944 r., czyli w wigilię bądź samą uroczystość ku czci św. Andrzeja Boboli, do którego gorliwie się modlili. Dzięki staraniom Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP NP, w miejscu męczeńskiej śmierci siostry Longiny i siedmiu chłopców, na skraju terebińskiego lasu postawiono pomnik upamiętniający to tragiczne wydarzenie.

CMENTARZ WOJENNY Z 1915 R. W PODHORCACH

Podczas I wojny światowej od 3 lipca do 7 sierpnia 1915 r. trwały w pobliżu wsi walki wojsk

rosyjskich z austriackimi. Dokładny przebieg walk nie jest znany. Polegli wówczas żołnierze zostali pochowani

we wspólnej mogile w Podhorcach. Na założonym tam cmentarzu istnieje 9 mogił zbiorowych i 39 indywidualnych.

XIX WIECZNY DWOREK W GOZDOWIE

Dworek w Gozdowie został wybudowany pod koniec XIX w. przez Ulanowskich – ówczesnych właścicieli Gozdowa. W późniejszym okresie został przebudowany poprzez przedłużenie lewego skrzydła i dostawienie murowanej dobudówki do tylnej ściany. Obecny rzut dworku ma kształt litery „L”, konstrukcja dachu jest dwuspadowa, pokryta eternitem. Przy głównym wejściu na schodach usytuowane są cztery kolumny, po dwie po obu stronach, o kapitolach nie ozdobionych motywami. Zabudowania folwarczne zostały zniszczone podczas II wojny światowej i w okresie transformacji stalinowskiej.

CZY WIESZ, ŻE...

22 grudnia 1548 r. Stanisław Gózdź aktem lokacyjnym nadał prawa miejskie posiadłości i od herbu rodowego nazwał je Gozdawą. Miejscowość jako miasto

nie miała jednak szans rozwojowych, pomimo, że już na owe czasy posiadała 2 rzemieślników. Rozwój miasta utrudniało bliskie sąsiedztwo Hrubieszowa, posiadającego prawa miejskie od 1400 r. Od 1563 r. miasteczko płaciło szos – podatek pogłówny, co świadczyło

o rozwoju rzemiosła i posiadaniu rzemieślników, od których ten podatek był pobierany. Kresem istnienia Gozdowa jako miasta był rok 1698, to od tej daty źródła podają nazwę Gozdowa jako wsi, co potwierdzają zapisy wpłat dziesięciny do kościoła w Hrubieszowie.

GRODZISKO W GOZDOWIE

Jest to wzniesienie leżące w południowo-zachodniej części Gozdowa w pobliżu rzeki Huczwy. W połowie XVI w. ówczesny właściciel Gozdowa – Stanisław Gózdź – w tym miejscu ufortyfikował dwór. Południowa część tego wzniesienia została odcięta fosą i podsypiana, dzięki czemu powstał nasyp o średnicy 38 – 58 m. W tym czasie Gozdów miał prawa miejskie. Obecnie na miejscu, gdzie kiedyś wnosilo się grodzisko, widnieje tablica z napisem: „Grodzisko wczesnośredniowieczne, obiekt zabytkowy prawem chroniony...”.

KOMPLEKS WYSTAWOWY - WANDALSKA ZAGRODA W KOTOROWIE

Dzięki badaniom archeologicznym, na terenie gminy Werbkowice odkryto liczne ślady po dawnych mieszkańcach regionu. Wędrownka Gotów po terenie Kotliny Hrubieszowskiej nie przebiegała pokojowo. Wiele wskazuje, że Goci pod koniec II w. po Chr. musieli walczyć o zajęcie Kotliny Hrubieszowskiej, a później bronić jej przed intruzami. Krwawy konflikt, jaki powstał pomiędzy nadchodzącymi z północy Gotami i Wandalami, pozostawił po sobie wiele interesujących archeologicznych śladów. Świadectwem tych wydarzeń jest między innymi grób wojownika wandaliskiej kultury przeworskiej w Kotorowie. Natrafiono tu na wyposażenie wojownika składające się z charakterystycznych grotów włóczni i oszczepu. Prócz grobu wandaliskiego wojownika, na terenie Kotorowa znaleziono jeden z najefektowniejszych pochówków zaliczanych do grupy masłomęckiej – grób dziewczynki – badany w latach 60-tych XX wieku. W obszernej komorze grobowej, szalowanej drewnem i przykrytej powalą, odkryto niezwykle bogate wyposażenie w postaci 10 naczyń glinianych, glinianej grzechotki, szklanego naczynia oraz srebrnej fibuli. Wraz ze zmarłą spoczyły także ciała zwierząt ofiarnych: koguta, owcy, prosięcia. Znaleziono również poroże jelenia oraz szkielet szczupaka. Wandaliska Zagroda w Kotorowie nawiązuje do dziedzictwa kulturowego pozostawionego przez plemiona wandaliskie na tle dominującej społeczności gockiej. W skład kompleksu wchodzi: chata, chata biesiadna, szopa, trakt drewniany oraz ogrodzenie plecionkowe. Kompleks wyposażony jest w stroje damskie i męskie oraz wojownika wraz z jego wyposażeniem. W chacie można zobaczyć m.in.: meble np. wandaliskie łóżka, naczynia gliniane, drewniane oraz klepkowe, kosze wiklinowe, warsztat tkacki, skóry, miecze, łuki, strzały, słomianki.

GMINNY OŚRODEK KULTURY W WERBKOWICACH

BOISKA WIELOFUNKCYJNE W WERBKOWICACH

RZĘKA HUCZWA, BŁONIA I ŁĄKI

AMFITEATR Z PARKIEM W WERBKOWICACH

STADION W WERBKOWICACH

RZĘKA HUCZWA